

Egymillió méter vízvezetéki cső

A főváros lakossága hatvankétfélmillió köbméter vizet fogyaszt évenként. — Riport a vízművekről.

A fővárosnak aligha van még olyan üzeme, amely az emberi fantáziát annyira foglalkoztatná, mint a vízművek. A közönséget feltétlenül nagyon érdekli, hogy miként jut el a káposztásmegyeri kutakból a víz a budapesti vízvezetékbe. Érdekes a nagyváros emez egyik legnagyobb üzemét közelebbről is megtekinteni.

A vízellátást szolgáló telepek részben termelő, részben átemelő telepek. A káposztásmegyeri termelőtelep fedezi a főváros vízszükségletének legnagyobb részét. A főtelepből és két úgynevezett átemelőtelepből áll; az e helyeken üzemben lévő gépházak 73 aknakút és 51 csőkút vizét szállítják két 1200 mm. átmérőjű vascsövön a főváros balparti részébe és a Lágymányosra. E kútnak a Duna balpartján, továbbá a szentendrei és palotai szigeteken épültek 186.000 m³ napi maximális teljesítőképességgel. Ugyancsak a balparti rész vízellátását szolgálja az Országház-téri vízműtelep, mely a Margithíd mellett lévő 1047 méter hosszú vízszintes gyűjtőcső (geléria) segítségével termeli a vizet s egyenesen a csőhálózatba dolgozik. A balparti vízellátáshoz egy kisebb nyomáskiegyenlítő-torony (Istvánmezei 1000 m³ ürtartalommal) és két nagyobb nyomáskiegyenlítő, de egyúttal tároló medence is tartozik. Ezek a *Kőbányán* lévő 21.600 m³ és a *Gellérthegy* déli lejtőjén lévő 17.500 m³ ürtartalmú medencék. A X. kerület *Ó- és Új-hegyek* magasabb részeinek ellátására egy átemelő telep szolgál, mely vizét a kőbányai medencéből nyeri és egy 350 m³ befogadóképességű torony közvetítésével osztja szét. A *Népligetben* lévő vízmű egy kút vizét termeli, de keményebb vize miatt jelenleg nincs a fogyasztást szolgáló hálózatba kapcsolva; a *Lóverseny-tér* öntözőberendezését táplálja.

A *Duna jobbpartján* csak egy termelőtelep van: a *budaújlaki vízmű*. Ez hat aknakút és egy 200 méter hosszú vízszintes gyűjtőcső vizet szivattyúzza 40.000 m³ napi teljesítőképességgel. E telep látja el a jobbparti alacsonyban fekvő részeket az *alsójózsefhegyi* 5000 m³-es medence útján, ugyancsak e telep fedezi a *Rózsádomb és vidéke* zónájának vízszükségletét a két *felső-józsefhegyi* medence (egyik 155 m³, a másik 660 m³ ürtartalmú) közvetítésével. A *budaújlaki* telep fogja táplálni a *Guggerhegy* oldalán most épülő 1200 m³-es medence zónáját is, mely a *Csatárka-dűlőt* fogja ellátni. Végül e telep látja el a *krisztinavárosi átemelőtelep* 4514 m³-es medencéjét. E medencébe dolgozik ezenkívül a *Gellérthegy* tövében lévő úgynevezett *barlanggépház*, melynek feladata a *megyeri zóna* vizéből mintegy 20.000 m³ vizet a *budai hálózat* részére átemelni. A *krisztinavárosi* telep feladata a medencéjében tárolt vizeknek továbbítása a *budai magasabban fekvő vidékekre*. A *krisztinavárosi* telep dolgozik a két egymás mellett lévő *vári medencébe* (1530 m³ és 5000 m³), melynek zónája az *I. kerület, Várra, Sashegy* alacsonyabb vidékére. *Városmajorra, Némétvölgyre, Naphegyre* és a *Gellérthegy déli*, továbbá *nyugati lejtőjére* terjed ki. Ellátja továbbá a *tébolyda erdejében* lévő 1000 m³-es medence segítségével a *lipótmezei zónát*, mely a *Kissvábhegy-, Virányos- és Lipótmező-dűlőket* táplálja. E zóna hálózatába van beiktatva a *budakeszi-úti medence* is (240 m³),

melyből az ottlévő átemelőtelep gépei a vizet a *Szép Juhászné* mellett lévő két medencébe (240 m³ és 500 m³) emelik, hogy így a *Kurules, Pozsonyihegy és Hűvösvölgy*, továbbá a *budakeszi tüdőbetegszanatórium* vízellátása is biztosítható legyen. Ugyancsak a *krisztinavárosi átemelőtelep* biztosítja a *Lóránt-úti* telep zónáját is, mely a *Kút-völgyre, Orbánhegyre, Mártonhegyre* és a *Farkasrétre* terjed ki. E zóna vízszükségletét egy 1530 m³ ürtartalmú medence közvetítésével nyeri, mely medence azonban az ugyanott lévő átemelőtelep vízszükségletének biztosítására szolgál. Nevezetesen a *Lóránt-úti* telep gépei újabb három zónát táplálnak egy-egy medencével, illetőleg egy toronnyal. Táplálja a *Farkasvölgyet*, a *Béla király-utat* és *Zugliget*et magában foglaló *alsósvábhegyi zónát* a *Diana-úton* lévő 400 m³-es medence közreműködésével; továbbá a *Svábhegynek* a *Mátyás király-útnál* magasabban fekvő részeit, az úgynevezett *felsősvábhegyi zónát* a *Báró Eötvös-úton* lévő 600 m³-es medence közvetítésével, ezenkívül a *Svábhegynek* legfelsőbb részén lévő zónát az ottani 200 m³-es víztorony közvetítésével. A *krisztinavárosi vízműtelep* táplálja ezenkívül a most elkészült úgynevezett *felsősashegyi* 1200 m³-es medence zónáját is, mely a *Sashegy és Gellérthegy* magasabb részeire *Sasad-, Madárhegy-, Hosszúrét-, Örsöd- és Dobogó-dűlőkre* terjed ki. E medence üzembehelyezése óta tartalékol szolgál a *domb-utcai* telep, mely eddig a *vári zóna* vizét emelte a *citadella* mellett lévő kisebb (12,5 m³-es 65 m³) medencébe; szerepe azonban csak a *Felsőgellérthegyre* szorítkozik. A *káposztásmegyeri, újlaki és kőbányai* telep még teljesen, a *krisztinavárosi* telep legnagyobb részében *gőzüzemű*, de *elektrifikálásuk* a közeljövőben megtörténik. A többi telepek *elektromos* üzeműek.

1828. évben az egész évi víztermelés 62,437.517 m³ volt. A legnagyobb vízfogyasz-

B.M.

1930, június 8, vasárnap

tás 1929 július 25-én volt 247.038 m³ mennyiségben.

A csőhálózat hossza 1,002.748 folyóméter 4455 tolózárral és 8534 darab tűzicsappal, 197 nyilvános közkút áll a lakosság rendelkezésére.

Budapestnek összesen 22.016 épülete közül 1928-ban 18.917 volt vízzel ellátva. A fürdőszobák száma 73.003; vízöblítéses klozet pedig 197.518 volt 1928-ban.

A fogyasztott víz elszámolása mérők alapján történik, aminek céljára 29.799 darab vízmérő van használatban.

A víz díja köbméterenkint 18 fillér.

A Vízmű vezetői: *Paulovits* Viktor vezérigazgató; *Mihálkovichs* Miklós műszaki igazgató, helyettes vezérigazgató; *Haffner* Károly, *Mészáros* Antal igazgatók.